

Michalina Borek, Julia Wróblewicz 2E

KONFEDERACJA WARSZAWSKA

WOJNY RELIGIJNE W EUROPIE

- Wojny na tle religijnym były powszechne w Europie w XVI wieku. Konflikty narastały z wielu powodów: zaangażowanie dostojników kościelnych w politykę, wystawne życie na papieskim dworze, niemoralny tryb życia księży, nepotyzm, symonia, pełnienie przez tę samą osobę kilku funkcji kościelnych jednocześnie i czerpanie z tego powodu korzyści, a także sprzedawanie odpustów.

STRUKTURA RELIGIJNA W RZECZPOSPOLITEJ - MAPA

BEZKRÓLEWIE PO ZYGMUNCIE II AUGUŚCIE

- W 1572 roku zmarł bezpotomnie Zygmunt August. Postawiło to polską szlachtę przed trudnym zadaniem. Musieli opracować sposób wyboru nowego władcy, utrzymać jedność polsko-litewską, ale też zapewnić spokój zewnętrzny i wewnętrzny krajowi.
- Szlachta wykazała się dużą umiejętnością samoorganizacji. Konfederacje szlacheckie czuwały nad utrzymaniem bezpieczeństwa publicznego i powoływały sądy kapturowe, które pełniły funkcję lokalnego wymiaru sprawiedliwości. Ponadto opracowano zasady funkcjonowania państwa w czasie bezkrólewia, podczas zjazdów prowincjonalnych i ogólnopolskich.
- Najważniejszym osiągnięciem szlachty okazało się wprowadzenie konfederacji warszawskiej.

AKT KONFEDERACJI WARSZAWSKIEJ

- To dokument uchwalony przez sejm konwokacyjny 28 stycznia 1573r. w Warszawie.
- Miał on zapewnić "pokój, sprawiedliwość, porządek i obronę Rzeczypospolitej" ... czyli tolerancję religijną - pokój między "rozdzielnymi w wierze".
- Polacy uchwalili go, by zapobiec konfliktom religijnym, które wówczas zdarzały się w Europie.
- Akt ten nie został uznany przez biskupów katolickich. Jego gwarantem stał się zatem stan szlachecki.

POSTANOWIENIA

- Narzuca się bezwarunkowy i wieczysty pokój między "rozdzielnymi w wierze"
- Nie można wszczynać pod żadnym pozorem walk pod pretekstem religii
- Szlachta ma prawo do narzucania własnego wyznania swoim poddanym

UNESCO

- W 2003 roku tekst konfederacji warszawskiej został wpisany na listę UNESCO *Pamięć Świata*.
- Jest to międzynarodowy projekt sygnowany przez UNESCO, który został zapoczątkowany w 1992 roku. Jego celem jest podejmowanie działań służących zachowaniu, ratowaniu i udostępnianiu dokumentów: rękopisów, druków, inskrypcji, dokumentów audiowizualnych itp. o światowym znaczeniu historycznym lub cywilizacyjnym.
- Akt konfederacji warszawskie znalazł się na tej zaszczytnej liście ze względu na to, iż uważany jest za początek gwarantowanej prawnie tolerancji prawnej. Był to jeden z pierwszych tego typu dokumentów w Europie

JAN ZAMOYSKI (1542 - 1605)

- Wybitny szlachcic. Gdy zaczynał karierę, miał w posiadaniu 4 wsie. Skończył z 23 miastami i 819 wsiami zespolonymi w Ordynację Zamojską, która formalnie przetrwała do 1945 roku.
- Był w gronie najwybitniejszych przedstawicieli szlachty, którzy podpisali akt konfederacji warszawskiej.

ROCZNICA

- W tym roku obchodzimy 450. rocznicę uchwalenia aktu konfederacji Warszawskiej.
- Od poniedziałku 23.01 w holu sejmowym prezentowana jest wystawa przygotowana przez Bibliotekę Sejmową upamiętniająca 450. rocznicę uchwalenia Konfederacji Warszawskiej.
- Można na niej zobaczyć kopię konserwatorską Aktu Konfederacji Warszawskiej oraz obraz Jana Matejki „Potęga Rzeczypospolitej u zenitu. Złota wolność. Elekcja R.P. 1573”. Na wystawie można zobaczyć też XVII-wieczne starodruki ze zbiorów Biblioteki Sejmowej: dwa zbiory konstytucji wydane w prestiżowych oficynach krakowskich Andrzeja Piotrkowczyka i syna. Księgi zostały otwarte na artykułach henrykowskich i pacta conventa, a także pracę Andrzeja Frycza Modrzewskiego „O naprawie Rzeczypospolitej”. Prezentowane są też obrazy z epoki.

